HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

רוח צפונית. נוחה לה חמה ולה נוגה וחמה זורחת: **לה נשבה להם רוח צפונית.** ביום ולה זרחה חמה עליהם: **ומיבעיא ליה משום דנזופים היו.** ממעשה הטבל ולה היו לחוין לחור נוגה: **ומיבעיא ליה.** משום הכי לה נשבה כי היכי דלה ניבדלו ענני כבוד שהיו מקיפין ולה היתה חמה יכולה ליכנס: **יומא דעיבא.** (ה) שרוח המעונן: **יומא דשופא.** שרוח הרומית מנשבת והיא קשה מכל הרוחות: **עם רגון מילגא היא.** וכיון דחמות הלילה עת רגון הוחי למכת בכורות הוחי נמי עת רגון לרוח צפונית ואין לך יום שרוח צפונית אין מנשבת בו בחצי הלילה. וזה היה סימן לדוד כעור תלוי לו למעלה ממטתו ונקבע[ו] כלפי צפון כיון שהגיע חצות לילה רוח צפונית מנשבת בו ומנגן מאליו והוא עומד[ו]. והאי דנקט הכא לרבעים שנה לומר לך שאפילו חותן מ' שנה לנזופים היו ולה נשבה להו בימים נשבה להו בחצות לילה משום דעת רגון הוא: **משוך.** משול שנמשכה עדלתו וכפתה את העטרה: **הא לגריך קמני.** מדרבנן מדלה קתני משוך הרי זה ערל: **שפכנה היא לו.** שמל יעשה כרות שפכה: **בימי בן כוזיבא.** שמשכוט עובדי כוכבים נחושם בכרך ביתר ובגרה יד בן כוזיבא ובלחם בכזב ובלחם בכזב ומלך על ישרחל שמי שנים וממלה וחזרו ומלו בימיו: **הוא שכר.** הכוח לחומיב לעיל לרב הונח מריחח שכר מדנכדי לה רבנן לימוד למילחייהו מדחוריימה חלמה מדחוריימה הוח: ס"ג **מיבעי טומטום היינו חוכל בכרומה כו'** ובקיבח גרס **קחני מיהח משוך חיובחח דרב הונח חיובחח: טומטום היינו חוכל בכרומה.** שמל שם היה נקרע ימלח זכר והרי הוח ערל: **נשיו ועבדיו.** לקמן מפרש נשיס לטומטום מנח ליה: **מגדרוגיוס.** מהול מוחר לחכול בחרומה ממה נפשך בין שהוח חיש בין שהוח חשה בין שהוח בריה בפני עלמה זרעו של כהן הוח: **ואין חוכל בקדשים.** בקדשי קדשים קמיירי כגון חטחח ואשם ושירי מנחות שחין נחכלין חלח לזכרי כהוחה וזה שפך חשה הוח: **טומטום היינו חוכל.** לקמן מפרש חמאי הדר נקט ליה: **קחני מיהח משוך חוכל.** חלמה לח גזור עליה חיובחח דרב הונח דחמר מדברייהן גזרו עליו חיובחח. ליטנח חחריינ גרסי' (ג) [ליטח] מסייע ליה (ד) [לרב הונח] טומטום היינו חוכל כו' והאי חוכלין דמשוך ונולד מהול מדחוריימה קחמר וסייעתה דרב הונח וזו שמעתי והיח גרסח עיקר מדקחמריטן לקמן ליטח כחנאי כו' חאי לאו בהח קח משמע דמר סבר דחוריימה ומר סבר דרבנן חלמה ליכח למחן דמכשיר לגמרי: **אי נימא דקדים.** שקידם משה ושמל זכר הוח וקדושיו קדושין להה חניח טומטום שקידם קדושין מספק ולריכה גט: **נפקדם קדושיו קדושין.** ונפקח מיבה לחיתסורי האי דקדשיה בחחותו של טומטום ושמא שמל משה הוח: **לחומרא.** דבעינן גט מיניה: **נקונא מי ממרי.** דטיחזקיה כוכר ודאי ויחכיל בח ישרחל בתרומה: **מוליד מחכיל.** חת חמו בתרומה דלייקינן לה וליד ביתו (ויקרל כב) ברחוי להוליד קמשמע לן: **מאי טומטום.** דקחני בסיפה ערל גמור: **מה טעם קחמר.** סיפה לפרושי ריטח חחח והכי קחמר מה טעם טומטום חין חוכל מפני שהוח ספק ערל וערל חין חוכל לה בתרומה ולה בקדשים: **נימא כאנשי.** מילחח דרב הונח חנחי היח חי הוי משוך לחוריימה חו דרבנן: (ו)**ונולד כשהוא מהול.** שלריך להטיף ממנו דס בריח): **וגר שנתגייר כשהוא מהול.** כגון ערבי וגבעוני שנתגיירו ולריך להטיף ממנו דס בריח: **שפי ערלות.** ד' עורות זו על גבי זו(ו):

משום דלא נשיב להו רוח **צפונית.** בספרי חומר דבגנותן של ישרחל סיפר הכחוב שלח עשו חלה פשה חחד במ' שנה שהיו במדבר שלח מלינו שעשו פשה חלה בשנה שניה ותימה וכי שמיד היו נמנעים ומי משום מילת זכריס שהיו מעכבים ומשיב גנות במזיד היו נמנעים הס דבר זה והס כיון דלה לפי שגרמו הס דבר זה והס כיון דלה לפשר לה היתה מעכבת כדחמר לעיל (דף עת.) המול לו חמר רחמנח ומז יקרב וגו' וחמר רבינו יצחק דעשו פשחיט חבל לה עשו חלה פשה חחד במ' שנה ואיבעית אימא משום דנזופים הוו ואי בעית אימא דלא נבדור ענני כבוד א"ר פפא הלכך יומא דעיבא ויומא דשותא לא מהלינן ביה ולא (ב)מסוברינן ביה והאידנא דדשו בה רבים [1]שומר פתאים ה': ת"ר כל אותן ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא היה יום שלא נשבה בו רוח צפונית בחצי הלילה שנא' [2]ויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור וגו' מאי תלמודא הא קמ"ל (ג)דעת רצון מילתא היא א"ר הונא [א]דבר תורה משוך אוכל בתרומה ומדבריהם גזרו עליו מפני שנראה בערל מיתיבי [ג]משוך צריך שימול [ב]מדרבנן [ד]ודקארי לה מאי קארי לה הא צריך קתני קטעי בסיפא ר' יהודה אומר לא ימול מפני שסכנה היא לו אמרו לו והלא הרבה מלו בימי בן כוזיבא והולידו בנים ובנות שנאמר [3]המול ימול אפי' מאה פעמים ואומר [4]את בריתי הפר לרבות את המשוך מאי ואומר וכי תימא האי המול ימול לרבות ציצין המעכבים את המילה ת"ש את בריתי הפר לרבות את המשוך הוא סבר מדקא נסיב לה הש"ס קרא דאורייתא היא ולא היא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא מיתיבי (ג)טומטום אין אוכל בתרומה נשיו [ה]ועבדיו אוכלין משוך [ה]ונולד כשהוא מהול הרי אלו אוכלים אנדרוגינוס [ו]אוכל בתרומה [ו]ואין אוכל בקדשים טומטום אינו אוכל לא בתרומה [ח]ולא בקדשים קתני מיהת משוך ונולד כשהוא מהול הרי אלו אוכלין תיובתא דרב הונא תיובתא אמר מר טומטום אינו אוכל בתרומה נשיו ועבדיו אוכלים נשיו לטומטום מנא ליה אילימא דקדיש דתניא (ט)טומטום שקידש קדושיו קדושין נתקדש קדושיו קדושין אימר דאמר לחומרא לקולא מי אמרינן ספק אשה הוא ואין אשה מקדשת אשה אמר אביי [ז]כשביציו ניכרות מבחוץ רבא אמר מאי נשיו [ו]אמו אמו פשיטא מהו דתימא מוליד מאכיל שאין מוליד אינו מאכיל קמ"ל ת"ש טומטום אינו אוכל לא בתרומה ולא בקדשים בשלמא לאביי תנא רישא ערל ודאי וקתני סיפא ספק ערל אלא לרבא טומטום דסיפא ל"ל מאי טומטום ערל השתא ספק ערל לא אכיל ודאי ערל אכיל מה טעם קאמר מה טעם טומטום אינו אוכל בתרומה מפני שספק ערל הוא וערל אינו אוכל לא בתרומה ולא בקדשים לימא כתנאי [ח]משוך (ט)(ונולד כשהוא מהול) וגר שנתגייר כשהוא מהול וקטן שעבר זמנו ושאר כל הנימולים לאיתויי מי שיש לו שתי ערלות [כ]אינו נימולין אלא ביום רבי אלעזר בר' שמעון אומר בזמנו אין

מוסף רש"י

לא נשבה להם רוח צפונית. ולא היה להם יום נוח לימול (יהושע ה ב). ודקארי לה מאי קארי לה. מי שהשיב מצוכה זו בנבי המדרש מה עלתה על רומו (כתובות לו:). **טומטום שקידש קדושיו קדושין.** לחומרא ולריכה גט שמא זכר הוא (בכורות מב:). **נתקדש קדושיו קדושין.** חס שקדשו לחסור בקדושיהן של טומטום כגון בלמו ובחמותו, דשמא נקבה הוא (שם). **כשביציו ניכרות מבחוץ.** אלא שהגיע טעון להה ולחי זכר הוא (חגיגה ד.).

תוספות ישנים

השתא ספק ערל לא לחיל ולחי ערל מיבעיא. וה"ת ולימא דרישא מיירי בוחלי ערל ופיפא מיירי טומטום ממש דהיינו ספק ערל ו"ל דה"ק לא הוה קחי ליה טומטום דה"ל לתגך ספיפא נקטיה שהין דרך לחתני רישא בטומטום ממש חני ספיפא טומטום אגב טומטום דה"ג דקטיה דמיירי הוה ערל ולחי: